

PATRONAT
HONOROWY

PREZYDENT MIASTA LUBLIN
KRZYSZTOF ŻUK

III Międzynarodowa Konferencja Naukowa

*„Współpraca transgraniczna
w gospodarce turystycznej
Polski i Ukrainy”*

Lublin-Lwów 20-22 października 2016 r.

Rutynskiy Mykhailo
PhD (Geography), Associate Professor,
e-mail: rytynskij@gmail.com,
<https://orcid.org/0000-0003-3142-8723>

Festiwali międzyetniczni w obszarach przygranicznych jako jeden ze strategicznych kierunków transgranicznej turystyki oraz współpracy kulturalnej Polski i Ukrainy

Міжетнічні фестивалі на прикордонних територіях як один з стратегічних напрямків транскордонного туристичного й культурного співробітництва Польщі та України.

Inter-ethnic festivals in the border areas as one of the strategic directions of cross-border tourism and cultural cooperation Poland and Ukraina

Międzyetniczne festiwale na obszarach przygranicznych są jednym ze strategicznych kierunków transgranicznej współpracy turystycznej i kulturalnej między Polską a Ukrainą. Etnofestiwale mają na celu wzbogacenie dialogu kulturalnego, reprezentację lokalnych tradycji, ich restaurację i zachowanie, rozwój i promocję zwyczajów i rytuałów, autentycznego folkloru i nie tylko. W końcu wszyscy żyjemy w międzynarodowym środowisku, a każda narodowość ma swoją oryginalność, kulturę, historię, tradycyjne rodzaje działalności, specyficzne dla konkretnej miejscowości. Festiwale na obszarach przygranicznych promują odrodzenie tradycji ludowych, styl życia w zgodzie z naturą i rozwój gospodarczy poszczególnych społeczności.

Każdego roku na pograniczu Wołyni, Lwowszczyzny i Zakarpacia rośnie liczba imprez turystycznych i festiwalowych. Na przykład region Lwowski reprezentowany jest przez następujące rodzaje działań festiwalowych: muzyczne ("Fale Stryju", "Kwiat paproci", "Młoda Galychyna", "Sławskie rock-festiwal", "Kordon", "Dzwonki Bożonarodzeniowe", "Stare Selo festiwal"), taneczne ("Kulchynci-Fest"), mieszane ("Bruno Schultze Festival", "Źródła Morshyna", "Crystal Truskavets"); etniczne ("Bojkowski Festival", "Podkamiń", "Zvenigorod Festival", "Carpathia", "Tu-Stań"); kozackie ("Ruda – rodzinne miasto Wyhowskiego"); środowiskowe ("Glinnyany Festiwal", "Czyste źródła Bougu").

Pod względem czasu większość festiwali powstała w trzecim tysiącleciu. Najstarszy to "Bojkowski Festival", który sięga 1992 roku. Wielkiemu występowi, który odbywa się co pięć lat, towarzyszą unikalne hymny trąbkowe i potrójne melodie. Turyści i goście przyjeżdżają do górzystego regionu nie tylko ze wszystkich zakątków Ukrainy, ale także z dalekich i bliskich zagranicy: USA, Kanady, Wielkiej Brytanii, Polski, Estonii, Białorusi, Kazachstanu, wszyscy ci, których korzenie rodzinne są tutaj w regionie Bojkowskim. Celem festiwalu Bojkowskiego jest realizacja systemu wiedzy kulturalnej, artystycznej i naukowej oraz lokalnej. Celem jest ożywienie ludowych obyczajów i tradycji bojkow, promowanie i zachowanie autentycznego folkloru Bojkowskiego, przywrócenie rzemiosła ludowego.

Ciekawym festiwalem we Lwowszczyźnie jest "Fort.Missia" - bezpłatny, eksperymentalny i niestandardowy festiwal. Witryna wybrała unikalne fortyfikacje Pierwszej wojny światowej na granicy ukraińsko-polskiej we wsi. Popowicze w pobliżu wsi Szehyni. Do tego obszaru można dotrzeć tylko raz w roku i tylko na festiwalu. Ideą festiwalu "Fort.Missia" jest kreatywność i różnorodność. Oprócz tradycyjnych formatów festiwal zaprezentuje najnowsze wydarzenia w muzyce, literaturze i sztuce współczesnej. Festiwal "Fort.Missia" zwraca uwagę zagranicznych i krajowych inwestorów na stworzenie tego malowniczego terytorium, które leży w pobliżu granicy ukraińsko-polskiej, potężnego Międzynarodowego Centrum Turystycznego.

Ciekawe dla polskich turystów są programy wielu innych festiwali na obszarach przygranicznych: "Truskawiec Fiesta" (w Truskawcu), "Zahidfest" i "Etnovyry" (we Lwowie), "Jaworowska zabawka" (Jaworów), "Tu Stań!" (Powiat Skole, wieś Urich, rezerwat Tustan) itp.

Міжетнічні фестивалі на прикордонних територіях є одним зі стратегічних напрямків транскордонного туристичного й культурного співробітництва Польщі та України. Етнофестивалі спрямовані на взаємозбагачуючий культурний діалог, на репрезентацію місцевих традицій, їх відновлення та збереження, на розвиток та популяризацію звичаїв і обрядів, автентичного фольклору тощо. Адже всі ми живемо в мультинаціональному середовищі і кожна народність має свою неповторність, культуру, історію, традиційні види занять, притаманні для певної місцевості. Фестивалі на прикордонних територіях сприяють відродженню народних традицій, стилю життя в гармонії з природою та економічному розвитку конкретних громад.

З кожним роком на прикордонних територіях Волині, Львівщини та Закарпаття зростає кількість туристично-фестивальних заходів. Наприклад, Львівщина представлена такими типами фестивальних дійств: музичні (“На хвилях Стрия”, “Цвіт папороті”, “Молода Галичина”, “Славське-рок”, “Кордон”, “Різдвяні дзвіночки”, фестиваль в Старому Селі), танцювальні (“Кульчиці-фест”), змішані (фестиваль Бруно Шульца, “Джерела Моршина”, “Кришталевий Трускавець”); етнічні (бойківські фестини; “Підкамінь”, фестиваль у Звенигороді, “Карпатія”, “Ту-Стань”); козацькі (“Руда – родове містечко Виговських”); екологічні (фестиваль у Глинянах, “Чисті джерела Бугу”).

Щодо часових характеристик, то більшість фестивалів виникли уже в третьому тисячолітті. Найстарішим є фестиваль “Бойківські фестини”, який бере початок з 1992 року. Це величне дійство, що проводиться через кожних п’ять років, супроводжується неповторними сурмами трембіт та мелодіями троїстих музик. До гірського краю приїжджають туристи і гості не лише з усіх куточків України, а й з далекого та близького зарубіжжя: США, Канади, Великобританії, Польщі, Естонії, Білорусії, Казахстану, ті чие родинне коріння тут, у бойківському краї. Метою проведення Бойківських фестин є здійснення системи культурних, мистецьких та наукових і краєзнавчих заходів, спрямованих на відродження народних звичаїв та традицій бойків, популяризація та збереження автентичного бойківського фольклору, відновлення народних ремесел та промислів.

Цікавим фестивалем на Львівщині є “Fort.Missia” - вільний в доступі, експериментальний і нестандартний фестиваль. Місцем проведення обрано унікальні фортифікаційні споруди Першої світової війни на Українсько-Польському прикордонні у с. Поповичі неподалік с.Шегині. На цю територію можна потрапити тільки раз на рік і тільки на фестиваль. Основою ідеєю фестивалю “Fort.Missia” є креативність та різноманіття. Окрім традиційних форматів фестиваль демонструватиме найновіші явища в музиці, літературі та сучасному мистецтві. Фестиваль “Фортмісія” привертає увагу іноземних та вітчизняних інвесторів до створення на цій мальовничій території, що розташована впритул до українсько-польського кордону, потужного Міжнародного туристичного центру.

Цікавими для польських туристів є програми низки інших фестивалів на прикордонних територіях: “Трускавецька фієста” (у м. Трускавці), “Західфест” та “Етновир” (у м. Львові), “Яворівські забавки” (Яворівський НПП), “Ту Стань!” (Сколівський р-н, с. Урич, заповідник “Тустань”) тощо.